

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مشق جنون

(شرح عرفانی غزلیات فضولی)

جلد (۲)

عسگر شاهی زاده

ویراستار:

شاهین فاضل پروفیسور، تاریخ علمگری دوکتورو

آذربایجان یازیچیلار بیرلییینین عضوی

"مجمع الشعراء" ادبی مجلسینین صدری

۱۳۹۳

سرشناسه : شاهی زاده، عسکر، ۱۳۲۵ - توشیحگر
 عنوان و نام پدیدآور: مشق جنون / نویسنده عسکر شاهی زاده.
 مشخصات نشر: تهران فائزون ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری: ج ۳.
 شابک: دوره: 7 - 39 - 5013 - 600 - 978 :: 0 - 41 - 5103 - 600 - 978 ج ۲.
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 یادداشت: ترکی.
 یادداشت: ج. ۲ و ۳ (چاپ اول: ۱۳۹۳) (فیپا).
 یادداشت: کتاب حاضر شرح اشعار عرفانی فضولی بغدادی است.
 موضوع: شعر ترکی -- ایران -- قرن ۱۰ قمری. -- تاریخ و نقد
 نویسندگان: فضولی بغدادی، محمد بن سلیمان، ۹۹۱۳ - ۹۹۷۶ ق.
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ م ۲ ش / PL۳۱۴
 رده بندی دیو: ۶۱۰ / PL۸۹۴
 شماره کتابخانه ملی: ۳۰۲۲۵۶۲

این کتاب با مشارکت و حمایت معاونت محترم امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
 چاپ و منتشر گردیده است.



مشق جنون - جلد (۲)

نویسنده: عسکر شاهی زاده

ناشر: مؤسسه نشر فائزون

چاپ اول: ۱۳۹۳

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

حروفچینی: فائزون (تعمید منزوی)

چاپ: پیام

شابک: ۰ - ۴۱ - ۵۱۰۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸ (ج ۲) ISBN: 978 - 600 - 5103 - 41 - 0

شابک: (دوره) ۷ - ۳۹ - ۵۱۰۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸

مقدمه

آلاهین آدی ایله

بو کتاب بیرینجی جلدینده قید ائتدییمیزکی می عرفان علمی بیر مفهوم دورکی، بشرذهنی اونو، اونون معنای و عالی دهیرلری آراسیندان درک ائتمیشدیر. عرفان مبدأ و معاددان توتמוש بوتون کامللیک و معرفت ایدیه لرینی اؤزونده بیرلشدیریر. اونا طرف حرکت ائتمه یی قارشیسیندا مقصد قویموشدور. هجری قمری ۱۰۱۰ جو عصردن باشلایاراق عرفان ادبیاتی اؤزونون پیک نقطه سینه چاتدی و نتیجه سینده بونون ابن عربی، عارف المیرازی، جلال الدین مۆلوی ونظامی گنجوی نین عصرلرینده مشاهده ائتمک اولار. هجری ۱۰۱۰ جو عصرده اهل بیت (ع) مکتبینه آرخالاناراق حکمیه گلن صفویلر دؤورونده عرفان اوچون گنجیش امکاتلار، اهل بیت (ع) بؤیوردوغو حقیقتلر و معرفت لرین بیان اندیلمه سی اوچون مناسب زمینه یارایان شیخ شمس الدین قفقا ز خلقلری نین، خصوصیه آذربایجان خلقلینین سئودی می محمد فضولی صفویلر دؤوروندا ایلک یوزایلیبی نین آن پارلاق سیمالاریندان بیر یی ایدی.

عالیم لر و تدقیقاتچیلارین دئدیینه او یغون اولاراق و محمد فضولی نین اثرلرینه اساساً بوبؤیوک شاعر حقینده آشاغیدا کیلاری سؤیلمک اولار:

۱- محمد فضولی دین عالیمی اولموشدور و کلام، فلسفه، عرفان، فقه، اصول، حدیث و تفسیر علملرینی چوخ یاخشی بیلیدی.

۲- او، عقلی ونقلی علملری چوخ یاخشی بیلیدی.

۳- او، کامل بیر ادیب و شاعر ایدی. عرب، فارس و آذربایجان دیل لرینده اولما لار چ دیلده شعر دئمیش و بونولا فخر ائتمیشدیر. فضولی فارس دیلینی شعر و ادبیات دیلی حساب ائدییدیر. اونون فارسجا اولان دیوانی آذربایجانجا اولان دیوانیندان ایکی دفعه بؤیوک ایدی، لاکین اونون آذربایجان دیلینده اولان اثرلری، ادبی معنا و مضمون اعتباری ایله چوخ دهیرلی اثرلر دیر. بعضی عالیم لرین فکری نجه فضولی نین آذربایجان دیلینده اولان یازیلاری یئنی بیر اسلوب میدانا گتیرمیشدیر.

۴- فضولی بؤیوک بیر عارف دیرکی، سئیر، سلوک، شهود، ذوق و حقیقت، وحدت وجود کی می عرفان عنصرلرینی ظریف شکیلده ادبیات دیلینده بیان ائتمیشدیر.

۵. فضولی نین مهم خصوصیتی اونون قرآن واهل بیت (ع) طرفداری اولماسی دیر و او، شیعه نین اساس پرنسیپلری ایله چوخ یاخیندان تانیش ایدی. خصوصیه قید ائتمک لازمدیرکی او، علی (ع) و حسین (ع) عاشقی ایدی و هئچ واخت بوندان دؤنمه ییب.

فضولی نین علمی - معنوی شخصیتی عرب، فارس و آذربایجان مسلمانلاری آراسیندا بؤیوک شهرت قازانمیشدی. لاکین معلوم سببلره گؤره آذربایجانلیلار آراسیندا داها چوخ مشهورلاشمیشدیر. معاصر دؤنمده بو حقیقتی تبلیغ ائتمکده چالیشمالی وهرکس بئله اثرلری شرح ائده بیلمز.

آللاه موکورو اولسون کی، ایندی بومجموعه، ده یرلی آذربایجان اوخوجولارینا تقدیم اولونور. بومبارک اثرین درجلی شرحچسی جناب اوستاد حاجی عسگر شاهی اوستاد مرتضی مطهری نین قیدائتدی یی ایکی یوکسک خصلتیه مالکدیر. بیرینجیسی اوستادشاهی اوزون ایللردیر ادبیات و فلسفه ساحه سینده تحقیقات اراشدیرمالار آپاریب و بؤیوک اسلام عارفلری نین اثرلرینی نظردن کنچیریب، همچنین او، بوسانده علی کتبلرده تدریس ائتمکله یاناشی اسلام دونیاسی نین آن مشهور و بؤیوک عارفی اولان حافظ شیرازی نین شاعری حقیقته بؤیوک بیر تدقیقات آپارمیش و حال - حاضرده اونون "تاقاف اندیشه" آدلی حاضین دیوانینا یازدیغی تفسیری بوساحده اولان شرحلر آراسیندا آن معتبر اثرلردن بیرى ساییلیر. ایکینجی جهه ایله بودورکی، او، شعروادبیات ساحه سیندهده باشدان - باشا صنعت و ذوق اهلی اولان ایرانین پارسیلردوزلریندن بیریدیر. شبهه سیز اوستادشاهی آذربایجان و فارس دیلینده یازان معاصر شاعرلر آراسیندا مشهور شاعرلردن بیریدیر و اونون شعرلری چوخ درین معنایا، بنزرسیز گؤزللییه و ظریفلییه مالکدیر. اوستادشاهی نین مقامی او درجه ده دیر کی، شعر و شاعر - شوناس اسلامی ایرانین ادیب و مدرک رهبری حوریتتک الله العظمی خامنه ای نین خصوصی حورمتینی قازانمیشدیر.

ایران اسلام رئسپوبلیکاسی نین آذربایجاندا کی سفیرلییی نین مدنیت و معنوی اوستادشاهی نین بوتون بو خصوصیتلرینی نظره آراق اونا ملّا محمد فضولی نین آذربایجان دیلییه اوستادشاهی دیوانینا یازماق خواهشی ایله مراجعت ائتدی و او، بؤیوک ممنونیتله بو آغیر و مهم ایشیه عهده سینیه گؤتوردو. تکلیفیمیزی قبول ائتدیینه گؤره اوستادشاهی درین تشکروموزو و متشکریغیمیزین بیلدیریب و محترم معلم لره، اوخوجولارا و بو اثرلره ماراقلانان بوتون انسانلارا یاخین گله جکده اونونجو جلدین چاپ اولماسی مژده سینى و ثریرک.

همچنین بو اثرین بیرینجی جلدی نین عرصه یه گلمه سینده زحمتلری اولان سید علی اکبراجاق نژاد جنابلارینا درین تشکروموزو بیلدیریریک. ایرانین آذربایجاندا کی سفیرلییی نین مدنیت مرکزی بؤیوک شاعر محمد فضولی نین ایکی اؤلکه نین ادبی و مدنی حیاتیندا اوینادیغی مهم رولو، همچنین آذربایجان رئسپوبلیکاسیندا کتاپین بیرینجی جلدی نین بؤیوک ماراقلا قارشیلاندیغینی نظره آراق، اثرین

ایکینجی واو چونجو جلدی نین حاضیرلانماسینی سرعتلندیردی.

مدنیت مرکزی اینانیرکی، بوچالیشمالارایکی اؤلکه مناسبتلرین، خصوصیلہ مدنیت ساحه سینده اولان علاقہ لرین داها دا مکملنمه سینه سبب اولارو بوزمینده مدنیت مرکزی آذربایجان رئسپوبلیکاسی نین بوتون اونیورسیتہ معلّم لری نین، نظر صاحب لری نین، و عالیم لری نین الینی سیخیر و همیشه کی کیمی بوساحه ده امکد اشلیغا حاضیر اولدوغو نواعلان ائدیر.

ابراهیم نوری

ایرانین آذربایجاندا کی

سفیر لیلی نین مدنیت مرکزی

www.ketab.ir